

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitymoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupė
algimante.treiniene@am.lt

2022-06-23 Nr. S22/06/216

Originalas nebus siunčiamas

DĖL ARCHITEKTŲ RŪMŲ ĮSTATYMO IR ARCHITEKTŪROS ĮSTATYMO PAKEITIMŲ PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) susipažino su Jūsų 2022-06-10 persiųstais Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – Architektų rūmų įstatymo pakeitimo projektu) ir Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Architektūros įstatymo pakeitimo projektu) ir teikia šias pastabas:

1. Architektų rūmų įstatymo pakeitimo projekto 2 straipsnyje numatytas Architektų rūmų įstatymo 6 straipsnio papildymas 8 punktu, numatant naują Rūmų organą – Architekto profesinės kvalifikacijos vertinimo komisiją (toliau – Komisija).

Siūlome nesteigti naujo Rūmų organo ir profesinės kvalifikacijos vertinimo funkcijas perduoti šiuo metu veikiančiai Architektų profesinio atestavimo komisijai.

Atsižvelgiant į atestavimo ir profesinės kvalifikacijos pripažinimo funkcijų sąsajas, perdavus abiejų veiklų vykdymą Architektų profesinio atestavimo komisijai bus sukuriama aiškesnė atestavimo sistema ir įgyvendinamas Viešojo administravimo įstatymo 3 str. įtvirtintas vieno langelio principas.

2. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą pasiūlymą, siūlome palikti šiuo metu galiojančią Architektų rūmų įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 9 punkto redakciją.

3. Sutinkame su Architektų rūmų įstatymo 8 straipsnio 3 dalies papildymu 10 punktu ir kartu siūlome papildyti Architektų rūmų įstatymo 6 straipsnio 2 dalį :

„2. Statute gali būti numatyti ir kiti Rūmų organai, veikiantys pagal jų patvirtintus veiklos nuostatus. **Už Rūmų nario veiklą, šiame straipsnyje nurodytuose Rūmų organuose, gali būti atlyginama.**“

Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta nuostata, kad „asociacijoms, kurių veiklą reglamentuoja kiti įstatymai, šio Įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja kitų įstatymų nuostatoms“. Siūlome pasinaudoti šia Asociacijų įstatymo bendrąja norma ir nustatyti specialųjį reguliavimą Architektų rūmų organų darbo apmokėjimo atžvilgiu. Pažymime, kad Atestavimo komisija ir kiti Rūmų organai iš esmės atlieka valstybės institucijų deleguotas viešojo administravimo funkcijas (Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 18 dalis) t. y. įgyvendina Architektūros, Statybos, Teritorijų planavimo ir kt. įstatymų bei juos įgyvendinančių poįstatyminių aktų nuostatas, susijusias su architekto profesijos kontrole ir kvalifikacijos reikalavimų šios profesijos atstovams laikymusi. Remdamiesi šiais argumentais ir atsizvelgdami į darbų apimtį, manome, kad siekiant užtikrinti Rūmų organų darbo kokybę, narių veikla turi būti atlygintina.

4. Atsizvelgiant į mūsų 1 punkte nurodytą pasiūlymą, siūlome 11¹ straipsnio nuostatas perkelti į šiuo metu galiojančios redakcijos Architektų rūmų įstatymo 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Architektų atestavimas ir architektų teisės pripažinimas

1. Architektų profesinio atestavimo komisija (toliau – komisija) yra Rūmų organas. Komisijos sudėtį ir nuostatus, suderinusi su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, tvirtina Rūmų taryba. Komisiją sudaro ne mažiau kaip 5 nariai, išrinkti iš Rūmų narių visuotiniame Rūmų narių susirinkime 3 metų kadencijai. Rūmų narys į komisiją gali būti renkamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytais pagrindais, teikia išvadą Rūmams dėl architektų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo arba jų galiojimo panaikinimo, įspėjimo pareiškimo, architektų kvalifikacijos tobulinimo. Rūmai užtikrina objektyvų ir nešališką komisijos sprendimų priėmimą. Komisijos nariai, priimdami sprendimus, turi būti objektyvūs ir nešališki. Komisijos nariai privalo nusišalinti nuo sprendimų priėmimo, jeigu susidaro interesų konflikto situacija, nurodyta šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 5 punkte. Architektų profesinio atestavimo komisijos nuostatuose nustatoma nusišalinimo nuo sprendimų priėmimo ir asmenų teisės kreiptis į Rūmus, jeigu komisijos nariai nevykdė šioje dalyje įtvirtintos prievolės nusišalinti nuo sprendimų priėmimo, įgyvendinimo tvarka. **Komisijos posėdžiuose stebėtojų teisėmis turi teisę dalyvauti asmenys, kuriuos skiria Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Stebėtojai dalyvauja patariamojo balsu teise pagal teisės aktuose apibrėžtą šios ministerijos kompetenciją architektūros srityje. Stebėtojai, dalyvausiantys Architekto profesinės kvalifikacijos vertinimo komisijos posėdžiuose, privalo pasirašyti konfidencialumo pasizadėjimą ir nešališkumo deklaraciją. Stebėtojai balsavimo teisės neturi. Stebėtojų dalyvavimo Komisijos posėdžiuose tvarka nustatoma Architektų profesinio atestavimo komisijos nuostatuose. Komisija Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka teikia Rūmams išvadą dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių, Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių, Šveicarijos Konfederacijos piliečių ir trečiųjų valstybių piliečių architekto profesinę kvalifikaciją, įgytą Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėse, Šveicarijos**

Konfederacijoje ir trečiojoje valstybėje, siekiančių dirbti pagal reglamentuojamą architekto profesiją Lietuvos Respublikoje.

3. Asmuo, pageidaujantis, kad architekto profesinė kvalifikacija, įgyta šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje valstybėje, būtų pripažinta Lietuvos Respublikoje, už šias paslaugas turi sumokėti Rūmams aplinkos ministro nustatytą įmoką. Nustatant šios įmokos dydį, turi būti laikomasi nuostatos, kad jis turi padengti ekonomiškai pagrįstas profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugos teikimo sąnaudas ir užtikrinti pajamas, reikalingas šių paslaugų plėtrai ir kokybės gerinimui, atsižvelgiant į profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugų poreikį šalies rinkoje, infliaciją, kitus ekonominius, finansinius veiksnius. Teikiamų profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugų sąnaudos nustatomos pagal šių paslaugų ataskaitinius metinius duomenis ir argumentuotas normatyvines išlaidas. Įmoką už profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugas nustatant pirmą kartą, šios paslaugos teikimo sąnaudos nustatomos lyginant jas su panašios paslaugos sąnaudomis.

4. Architekto aukštojo mokslo akademinės kvalifikacijos atitiktis Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme nustatytiems architektų rengimo reikalavimams ekspertinį vertinimą atlieka Lietuvos Respublikos aukštosios universitetinės mokyklos, vykdančios architektūros krypties studijų programas. Išvadą pateikusi aukštoji universitetinė mokykla deleguoja savo atstovą – ekspertą, kuris dalyvauja Komisijos posėdyje atliekant pateiktos išvados vertinimą.

25. Rūmai kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateikia ataskaitą apie išduotų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų, jų galiojimo sustabdymo ir jų galiojimo panaikinimo skaičių, profesinę kvalifikaciją tobulinusių architektų skaičių, architektų skundų dėl sprendimų dėl kvalifikacijos atestato ir teisės pripažinimo dokumento išdavimo, jų galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo skaičių.

36. Rūmų priimti sprendimai dėl architektų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo arba jų galiojimo panaikinimo gali būti skundžiami teismui per trisdešimt dienų nuo sprendimo įteikimo architektui dienos.

47. Atestuoto architekto ar teisės pripažinimo dokumento turėtojo kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo, panaikinimo, įspėjimo jam skyrimo kituose įstatymuose numatytais atvejais klausimai pagal suinteresuotų asmenų skundus, pareiškimus, prašymus nenagrinėjami, jeigu kreipimosi dėl veiklos svarstymo (kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo, panaikinimo, įspėjimo skyrimo) į Rūmus dieną nuo pažeidimo padarymo praėjo 5 metai, o jeigu pažeidimas tęstinis (vyksta kiekvieną dieną (asmuo neatlieka veiksmų, kuriuos privalo atlikti, ar atlieka veiksmus, kurių neturi teisės atlikti) – 5 metai nuo paskutinių pažeidimo veiksmų atlikimo dienos.“

5. Atsižvelgiant į siūlomus Architektūros įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 4 punkto pakeitimus, manome jog reikalinga užsienyje įgytų architektų profesinės kvalifikacijos pripažinimo funkcijų perkėlimą

Rūmams, įtvirtinti įstatyme, todėl papildomai siūlome papildyti Architektūros įstatymo 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Lietuvos Respublikos architektų rūmų kompetencija

Šiame įstatyme nustatytas funkcijas vykdo, architektų profesinę savivaldą įgyvendina ir architektų profesiniams interesams atstovauja viešasis juridinis asmuo – Lietuvos Respublikos architektų rūmai. **Be kitų funkcijų, Rūmai atlieka kompetentingos institucijos funkcijas Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka pripažįstant užsienyje įgytas architektų profesines kvalifikacijas.** Rūmai veikia pagal Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymą, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą, Civilinį kodeksą ir kitus teisės aktus.“

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Lukas Rekevičius

Kazimieras Labokas, el. pastas: kazimieras@architekturumai.lt